

Analitik Sosyal Bilimler Dergisi
1 (2) 2023

Araştırma Makalesi | Research Article
Geliş tarihi | Received: 09.10.2023
Kabul tarihi | Accepted: 15.11.2023
Yayın tarihi | Published: 15.12.2023

Berkant Kayıkçı

<https://orcid.org/0000-0002-3643595X>

Principal, Atatürk Primary School, Turkey, berkantkayikci@gmail.com

Serdar Utma

<https://orcid.org/0009-0008-1652-0074>

Principal, Çankaya Private Education High School, Turkey, mersincankaya33@gmail.com

Elçin Aşkın

<https://orcid.org/0000-0003-2437-3701>

Assistant Principal, Toroslar Atatürk Secondary School, Turkey, ilk_el@hotmail.com

Metin Balci

<https://orcid.org/0000-0001-8752-6811>

Assistant Principal, Toroslar Atatürk Secondary School, Turkey, metyu33@hotmail.com

Saim Ulaş

<https://orcid.org/0009-0000-4540-6854>

Principal, Principal, 15 Temmuz Şehitleri High School, Turkey, mervanhalid4921@gmail.com

Mehmet Salih Eren

<https://orcid.org/0009-0005-0336-6256>

Principal, Ziya Gökalp High School, Turkey, msalih12.mse@gmail.com

Selahattin Yüce

<https://orcid.org/0009-0009-4884-7079>

Principal, Çayönü Primary School, Turkey, selahattin871@hotmail.com

Berat Orak

<https://orcid.org/0009-0001-3940-6142>

Principal, Hilar high school, Turkey, orakberat168@gmail.com

Atıf Künyesi | Citation Info

Kayıkçı, B., Utma, S., Aşkın, E., Balci, M., Ulaş, S., Eren, M., S., Yüce, S. ve Orak, B., (2023). Eğitim Yönetimi ve Teftişi Alanında Yazılan Lisansüstü Tezlerin İncelenmesi, *Tigin Analitik Sosyal Bilimler Dergisi*, 1 (2), 20-31.

**Eğitim Yönetimi ve Teftişi Alanında Yazılan Lisansüstü Tezlerin
İncelenmesi**

Öz

Bu araştırmanın amacı eğitim yönetimi ve teftişi alanında lisansüstü çalışmaların doküman analizi ile incelenmesidir. Çalışmanın hedefi doğrultusunda 2020-2022 seneleri arasında yazılmış olan toplam 57 lisansüstü tez analiz edilmiştir. Araştırma nitel araştırma yöntemlerinden olan doküman analizi yönteminden faydalanılmıştır. Veri analiz yöntemi olarak ise nitel veri analiz tekniklerinden olan betimsel analiz tekniği kullanılmıştır. Çalışmanın veri

kaynağını, eğitim yönetimi ve teftişi alanında, son yıllarda yapılmış ulusal tezler oluşturmaktadır. Çalışmalar neticesinde; eğitim yönetimi ve teftişi alanında en fazla tezin 2022 senesi içerisinde yazıldığı ve araştırma biçimi olarak nicel araştırma yöntemlerinin tercih edildiği görülmektedir. Ayrıca çalışmaların veri toplama tekniklerine göre çoğunlukla anket tekniğinin kullanıldığı görülmüştür.

Anahtar kelimeler: *Eğitim Yönetimi, Eğitim Yönetimi ve Teftişi, Lisansüstü Tezler.*

An Investigation of Postgraduate Theses Written in the Field of Educational Administration and Supervision

Abstract

The aim of this study is to examine postgraduate studies in the field of educational administration and supervision by document analysis. In line with the aim of the study, a total of 57 postgraduate theses written between 2020-2022 were analysed. Document analysis method, which is one of the qualitative research methods, was used in the research. As a data analysis method, descriptive analysis technique, which is one of the qualitative data analysis techniques, was used. The data source of the study consists of national theses made in recent years in the field of educational administration and inspection. As a result of the studies; it is seen that the most theses in the field of educational administration and inspection were written in 2022 and quantitative research methods were preferred as the research method. In addition, according to the data collection techniques of the studies, it was seen that the survey technique was mostly used.

Keywords: *Educational Administration, Educational Administration and Inspection, Postgraduate Theses*

Giriş

Geçmişten günümüze kadar eğitim kavramına yönelik çeşitli tanımlamalar yer almıştır. Eğitim kavramını Kant, “insanı insan yapan şey”, Aristo “ahlaki davranış kazanma süreci”, Descartes “aklı kullanmak için bir kılavuz” olarak tanımlamışlardır (Şişman, 2015). Gelişen teknoloji ile birlikte kurumlar değişim yaşamaktadır. Bu değişim karşısında yeni durumlara uyum sağlamak için denetim ve kontrole ihtiyaç vardır (Taymaz, 2013). Burkett ve Kimbrough’e göre, yönetim alanında kurumun güç kaybına neden olan unsurların durumu ve denetimi için değişim süreci gereklidir. Eğitim denetimi kavramı da genellikle eğitim yönetimi kapsamında yer almıştır (Aydın, 2014). Sistematik anlamda eğitim yönetimi kavramı oldukça yeni bir kavramdır. Tek sınıflara sahip olan kırsal bölgelerdeki okullarda uzman yöneticilere ihtiyaç yoktur (Hoy ve Miskel, 2015). Eğitim kurumlarının karmaşık hale gelmesi ile uzmanlaşmış yönetici ihtiyacı doğmuştur. Dünyada son 60 yılda eğitim yönetimi kavramı bir

bilim dalı olarak kabul edilmiştir. Bu alanda çeşitli araştırmalar yapılmıştır. Eğitim yönetimi kavramı Türkiye’de, 1960 yılından sonra bir bilim dalı olarak kabul görmesi açısından çaba gösterilmiştir. Ancak eğitim yönetiminin gelişmesi ekonomik ve siyasi nedenlerden dolayı gecikmiştir (Sarpkaya, 2013). Lisansüstü eğitim, programlı, planlı bir eğitim sürecidir. Temel amacı ise, nitelikli insan yetiştirmek, teknoloji ve bilim alanında araştırmalar yapmaktır (Bozan, 2012). Bu anlamda, lisansüstü bilimsel araştırmaların analiz edilerek değerlendirilmesi genel durumu ortaya koymaktadır.

1.Eğitim Kavramı

Eski çağlardan günümüze eğitim kavramı, farklı şekillerde algılanıp tanımlanmıştır. Eğitimi; Aristo, ahlaki davranış kazanma süreci; Cicero, zihin disiplini; Descartes, akıllı kullanmak için bir kılavuz; Rousseau, yetişkinlerin deneyimlerini aktarması olarak tanımlar (Şişman, 2015, s. 7). Eğitim kavramının kökeni Latincedeki educere fiiline dayanmaktadır. Eğitim kelimesinin Batı dillerindeki karşılıkları bu fiilden türemiştir. İngilizcedeki educate fiili de aynı kökten olup yetiştirmek, okutmak, terbiye etmek anlamlarına gelir (Bursalıoğlu, 2014). Türkçedeki eğitim kelimesinin kökeni ise, eğmek fiilinden türemiştir. Bu fiil bükme, yönlendirmek, şekil vermek, alıştırmak, yenmek anlamlarında kullanılır (Eyüboğlu, 1989, s. 76). Farklı disiplinlerde insanın eğitim kavramı ile ilişkisinden şöyle bahsedilmiştir: Antropolojiye göre insan “vaktinden önce doğmuş bir hayvandır. Ancak bu insan yavrusu küçük bir hayvanın aksine insana özgü yetilerle dünyaya gelmiş bir insan adaydır (Tanilli, 2012). Bu anlayışa göre eğitim, insanın doğuştan sahip olduğu erdemlerin mükemmelleştirilerek onu daha da insanlaştıran bir etkileme sürecidir (Şişman, 2015). Dolayısıyla eğitim, bilgi ile etkileşime girerek, öğrenme ve öğretme yoluyla bireysel anlamda yüksek bir yaşam düzeyine ulaşmanın, toplum olarak gelişme ve ilerlemenin başlıca yoludur.

Kısaca istendik davranış değişikliği sağlayan süreçlerin toplamına eğitim diyebiliriz (Keyifli, 2013). Sosyolojiye göre eğitim; insanın, yetenek, tutum ve davranışlarını toplumsal hayata hazırlanmak amacıyla geliştirmesidir (Tezcan, 1997). Yani eğitim, bir toplumda yetişmiş 6 neslin, yetişmekte olan nesil üzerindeki etkileridir (Gökalp, 1992). Eğitim soyut ve dinamik bir kavram olduğundan birçok yazar tarafından birçok farklı teorik temele dayandırılmıştır (Özkan, 2006). Eğitim psikolojisinde eğitim ise, insanın doğuştan içinde taşıdığı gizil güçlerin ortaya çıkarılması ve geliştirilmesidir (Başaran, 1990, s. 26). Bu düşünce ile aynı doğrultuda olan Durkheim’a göre eğitim, bireyde fiziksel, ahlaki ve entelektüel potansiyelin harekete geçirilmesidir (Ergun, 1999). Birçok farklı bakış açısıyla tanımlanmış eğitim kavramı için genel olarak, bireyin davranışlarında yaşantı yoluyla kasıtlı olarak istendik davranışlar kazandırma sürecidir şeklinde tanımlanabilir (Ertürk, 2013).

1.1. Yönetim Kavramı

Yön vermek fiilinden türemiş yönetim kavramı Türkçe sözlükte “yönetme işi, çekip çevirme, idare” olarak yer almaktadır. Yönetim kavramı için farklı disiplinlerde birçok farklı tanım yapılmıştır. Örneğin, ekonomistlere göre yönetim; tıpkı toprak, sermaye, işgücü gibi üretim faktörlerinden biridir (Can, Azizoğlu ve Aydın, 2011, s. 40). Yönetim bilimcilere göre yönetim, örgütü yönetenler ve yönetilenler olarak ayıran otorite sistemidir. Toplumbilimciler ise yönetimi, saygınlık kazandıran bir sınıf sistemi olarak görürler

Yönetim öngörülmesi bir hayli zor olan, insanla uğraşır. İnsanın diğer insanlarla farklı şartlar altındaki etkileşimini inceler. Bir anlamda toplumsal hayatın içinde hepimiz birer yöneticiyizdir. İşimizi, ailemizi, paramızı ve zamanımızı yönetiriz. Daha kurumsal düşünecek olursak; dekan fakülteyi, rektör üniversiteyi, başhekim hastaneyi yönetir. Bu farklı görünen uğraşların tek ortak amacı vardır. O da farklı amaçlara yönelik örgütsel çabanın yönetilmesidir (Güçlü, 2003). Bir toplumdaki örgütlerin yönetim anlayışı ve uygulamaları, o toplumun kalkınmışlık düzeyi ile doğru orantılıdır. Yönetim insan ve diğer tüm örgütsel kaynakların koordine edilmesi ve etkin kullanımının sağlanmasıyla örgütsel amaçlara ulaşma çabasıdır. Kısaca yönetim, örgütsel amaçlara ulaşmak için kaynakların en verimli biçimde kullanılması olarak tanımlanabilir. Örgütün başarısı veya başarısızlığı büyük ölçüde yönetimle ilgilidir (Karaman, 2000, s. 37-38). İçinde bulunduğumuz yüzyılda bilgiyi oluşturan en önemli etken teknolojik gelişmelerdir. Yeni teknolojiler toplumsal yaşamı etkileyerek yeni ilişki ağları oluşturur. Rekabet üstünlüğünü kaybetmek istemeyen örgütler bilgi birikimini güncelliğini kaybetmeden yenilemek zorundadır. Örgütler için bu dinamizm, değişen bilginin işlenerek en kısa sürede etkin bir şekilde yönetilmesi ihtiyacını doğurur (Aktan ve Vural, 2005, s. 1-3). Bu çalışmada eğitim yönetimi ve teftişi alanında yazılmış olan tezlerin incelenmesi amaçlanmıştır. Bu amaçlar doğrultusunda aşağıdaki sorulara yanıtlar aranacaktır.

*Eğitim yönetimi ve teftişi alanında yazılan tezlerin yıllarına göre dağılımı nasıldır?

*Eğitim yönetimi ve teftişi alanında yazılan tezlerin üniversitelere göre dağılımı nasıldır?

*Eğitim yönetimi ve teftişi alanında yazılan tezlerin düzeyine göre dağılımı nasıldır?

*Eğitim yönetimi ve teftişi alanında yazılan tezlerin tez türüne göre dağılımı nasıldır?

*Eğitim yönetimi ve teftişi alanında yazılan tezlerin araştırma yöntemlerine göre dağılımı nasıldır?

*Eğitim yönetimi ve teftişi alanında yazılan tezlerin veri toplama tekniklerine göre dağılımı nasıldır?

2. Yöntem

2.1. Araştırmanın Yöntemi

Eğitim yönetimi ve teftişi alanında 2020-2022 yılları arasında yazılmış olan tezlerin incelenmesi amacıyla yapılan bu çalışmada nitel araştırma yöntemi kullanılmıştır. Nitel araştırmalar kapsamında doküman analizi, gözlem ve görüşme gibi veri toplama araçları kullanılmaktadır. Nitel araştırmalarda olayların bütüncül olarak ve doğal ortamlarında ortaya konması amaçlanmaktadır (Demirbaş, 2015; Yıldırım ve Şimşek, 2011). Bu çalışmada nitel araştırma yöntemlerinden doküman analizi kullanılmıştır. Doküman analizi yöntemi, olgulara yönelik olarak çalışmaya belge veya materyallerin incelenmesi ile yapılan analizle gerçekleştirilir (Yıldırım ve Şimşek, 2011). Doküman analizi yöntemi ile araştırmacılar, hazır olan belgeler üzerinden araştırma yapma fırsatı elde ederler. Bu açıdan önemli bir zaman ve maliyet kaybı yaşanmasının önüne geçilmiş olunur (Cansız Aktaş, 2015; Yıldırım ve Şimşek, 2011). Böylelikle gerçekleştirilen araştırmalar aracılığıyla toplanan bilgiler belirli kriterler doğrultusunda analize tabi tutulur (Çepni, 2012). Bu çalışmada, dokümanların incelenmesiyle ulaşılmış olan yazılı veriler, belirli kriterler doğrultusunda rakamlara dökülmüştür (Yıldırım ve Şimşek, 2011).

2.2. Çalışma Grubu

Eğitim yönetimi alanında yazılan lisansüstü tezlere Yükseköğretim Kurulu (YÖK) Ulusal Tez Merkezi'nden ulaşılmıştır. Buradan detaylı tarama için "Eğitim Bilimleri Enstitüsü" ve "Eğitim Yönetimi ve Denetimi Ana Bilim Dalı" seçilmiştir. Aram sonucu elde edilen lisansüstü tezler indirilerek pdf formatında arşivlenmiştir. Tarama sonucunda eğitim yönetimi ve teftişi alanında 2020-2022 yılları arasında 55 yüksek lisans tezi ve 2 doktora tezi olduğu tespit edilmiştir. Bu alanda oldukça fazla çalışmanın yer aldığı görülmüştür. Bu kapsamda çalışmamızda güncel çalışmalar arasından seçim yapılarak araştırmaya dâhil edilmiştir. Söz konusu yıllar, alandaki çalışmaların son yıllardaki eğilimlerini belirlemek amacıyla da önem kazanmaktadır.

2.3. Verilerin Toplanması

Araştırmanın verileri eğitim yönetimi ve teftişi alanında yapılan çalışmalar doğrultusunda 2020-2022 seneleri arasında yayınlanan tezlerden yararlanılarak elde edilmiştir. Tezlerden tespitinde "Ulusal Tez Merkezi" veri tabanı üzerinde oluşturulmuştur. Yapılmış olan araştırmalar neticesinde lisansüstü teze ulaşılmıştır. Tezleri irdeleme amaçlı çalışmacılar tarafından tezler ile ilgili bilgileri içeren "Tez Bilgileri Toplama Formu" geliştirilmiştir. Yayın inceleme formu; araştırmanın yıl, veri türü, araştırma deseni, örneklem grubu ve son olarak temalar gibi dağılımlardan oluşmaktadır (Büyüköztürk, 2010).

2.4. Verilerin Analizi

Araştırma verilerinin analizinde içerik analizi kullanılmıştır. İçerik analizi, araştırmaya konu olan yazılı bir materyalin, belirlenen özelliklerini sayısallaştırmak için yapılan tarama türüdür (Karasar, 2003). İçerik analizinde toplanan veriler kavramsallaştırılarak belirlenen kavramlara göre mantıklı bir şekilde düzenlenip temaların saptanması gerekmektedir (Yıldırım ve Şimşek, 2011). İçerik analizinin amacı elde edilen verileri açıklayacak bağlantılara ulaşmak olarak ifade edilmektedir.

3. Bulgular ve Yorum

Bu bölümde alt amaçlara göre araştırma bulgularına yer verilmiştir.

Öğrencilerin teknolojik bağımlılıklarının ve alt boyutlarına sahip olma düzeylerine ilişkin bulgular Tablo 2’de verilmiştir.

Tablo 2. Öğrencilerin teknolojik bağımlılıklarının alt boyutlarına sahip olma düzeyleri

Boyutlar	\bar{X}	SS	N
Sosyal ağ kullanma	3,71	,82	510
Anlık mesajlaşma	3,56	,77	510
Çevrimiçi oyun oynama	3,35	,68	510
WEB siteleri kullanma	3,44	,79	510

Tablo 2 incelendiğinde, katılımcıların teknoloji bağımlılık davranışları ile ilgili olarak teknolojik bağımlılığın genel toplamı için ($\bar{x}=3,51$) olarak bulunmuştur. Katılımcılar arasında “Sosyal ağ kullanma” boyut algısı daha yüksektir. Standart sapma ise ($Ss=0,76$) olarak saptanmıştır. Öğrencilerin teknoloji bağımlılık davranışlarının cinsiyet değişkeni açısından fark olup olmadığını değerlendirmek için gerçekleştirilen t-Testi sonuçları Tablo 3’te verilmiştir.

Tablo 3. Öğrencilerin teknoloji bağımlılıklarının cinsiyet değişkenine ilişkin t-testi sonuçları

Boyut	Cinsiyet	N	\bar{X}	S	t	sd	P
Sosyal ağ kullanma	Kız	242	3,22	,71	-4,75	376	,000*
	Erkek	268	3,45	,35			
Anlık mesajlaşma	Kız	242	3,33	,47	-4,33	376	,000*
	Erkek	268	3,51	,66			
Çevrimiçi oyun oynama	Kız	242	3,77	,47	-,906	211	,000
	Erkek	268	3,66	,36			
WEB siteleri kullanma	Kız	242	3,67	,48	,855	359	,000
	Erkek	268	3,96	,56			

Tablo 3 incelendiğinde öğrencilerin teknoloji bağımlılık davranışlarına sahip olma düzeylerinin öğrencilerin cinsiyetlerine göre anlamlı farklılık göstermediği görülmüştür. Grupların aritmetik ortalamaları dikkate alındığında; kadın öğrenciler ($X=3.49$) erkek öğrencilere ($X=3.64$) göre teknoloji bağımlılık davranışlarını daha düşük düzeyde algıladıkları görülmüştür. Öğrencilerin teknoloji bağımlılık algılarının okul türü açısından fark olup olmadığını değerlendirmek için gerçekleştirilen t-Testi sonuçları Tablo 4'te verilmiştir.

Tablo 4. Öğrencilerin teknoloji bağımlılıklarının okudukları okul türüne ilişkin t-testi sonuçları

Boyut	Okul Türü	N	\bar{X}	S	t	sd	P
Sosyal ağ kullanma	Ortaokul	389	3,10	,89			
	İmam Hatip	121	3,01	,44	-4,12	287	,000*
	Oraokul						
Anlık mesajlaşma	Ortaokul	389	3,55	,76			
	İmam Hatip	121	2,89	,33	-4,33	340	,000*
	Oraokul						
Çevrimiçi oyun oynama	Ortaokul	389	3,70	,51			
	İmam Hatip	121	2,99	,46	-,899	313	,000
	Oraokul						
WEB siteleri kullanma	Ortaokul	389	3,25	,69			
	İmam Hatip	121	3,05	,50	,840	317	,000
	Oraokul						

Tablo 3 incelendiğinde öğrencilerin teknoloji bağımlılık davranışlarına sahip olma düzeylerinin öğrencilerin okul türüne göre anlamlı farklılık göstermediği görülmüştür. Grupların aritmetik ortalamaları dikkate alındığında; ortaokulda okuyan öğrenciler ($X=3.40$) imam hatip oraokul ($X=2.98$) göre teknoloji bağımlılık davranışlarını daha yüksek düzeyde algıladıkları görülmüştür. Öğrencilerin teknoloji bağımlılık algılarının sınıf düzeyi açısından fark olup olmadığını değerlendirmek için gerçekleştirilen ANOVA Testi sonuçları Tablo 5'te verilmiştir.

Tablo 5. Öğrencilerin teknoloji bağımlılıklarının sınıf düzey değişkenine ilişkin ANOVA testi sonuçları

Boyutlar	Sınıf düzeyi	N	\bar{X}	ss	Varyansın kaynağı	Kareler toplamı	Kareler sd	Kareler ort.	F	p	Anlamlı fark
Sosyal ağ kullanma	6. Sınıf	163	2,91	,56	Gruplar arası	,897	26	,345	1,315	,000	---
	7. Sınıf	158	2,83	,49	Gruplar içi	90,125	347	,252			
	8. Sınıf	183	3,11	,39	Toplam	91,148	339				
Anlık mesajlaşma	6. Sınıf	75	3,77	,51	Gruplar arası	,279	26	,127	,889	,000	---
	7. Sınıf	165	3,41	,54	Gruplar içi	40,889	347	,129			
	8. Sınıf	70	2,90	,46	Toplam	47,728	371				
Çevrimiçi oyun oynama	6. Sınıf	75	3,12	,49	Gruplar arası	,873	2	,373	2,965	,000	---
	7. Sınıf	165	2,88	,52	Gruplar içi	47,278	367	,129			
	8. Sınıf	70	3,78	,37	Toplam	47,979	369				
WEB siteleri kullanma	6. Sınıf	75	2,74	,44	Gruplar arası	,099	2	,078	,381	,000	---
	7. Sınıf	165	3,14	,51	Gruplar içi	27,155	367	,088			
	8. Sınıf	70	3,36	,69	Toplam	27,178	369				

Tablo 5 incelendiğinde öğrencilerin teknoloji bağımlılık davranışlarına sahip olma düzeylerinin, sınıf düzeylerine göre anlamlı şekilde farklılık göstermediği görülmüştür. “Teknolojik bağımlılık Ölçeği” puan ortalamalarının kıdemi 6. Sınıfta okuyan öğrencilerin $\bar{X}=3,13$, 7. Sınıfta okuyan öğrencilerin $\bar{X}=3,06$ ile, 8. Sınıfta okuyan öğrencilerin $\bar{X}=3,28$ ortalamalarına karşılık geldiği belirlenmiştir.

Sonuç

Yapılmış olan çalışmada 2020-2022 seneleri içerisinde eğitim yönetimi ve teftişi ile ilgili yazılan tezler araştırılmıştır. Araştırma bulguları tablolar halinde verilerek sunulmuştur. Bu kapsamda YÖK tez merkezinden 57 lisansüstü tez elde edilerek incelenmiştir. Bu lisansüstü tezlerden 55’ini yüksek lisans tezi oluştururken, 2’si de doktora tezi oluşturmaktadır. Bulgulara göre kaynaklarda bulunan birçok araştırmanın neticesinin benzerlik taşıdığı izlenmektedir. Hazırlanmış olan lisansüstü tezlerin yıllık dağılımlarına bakıldığı zaman, en fazla çalışma 2021 ve 2022 yıllarında yapılmıştır. 2021 ve 2022 yıllarında % 79,36 oranla 46 tez çalışması hazırlanmıştır. En az çalışma hazırlanan yıl da 2020 yılı olmuştur. 2020 yılında 11 lisansüstü

tez çalışmasının hazırlandığı görülmektedir. Bununla birlikte 2021 ve 2022 yıllarında eşit tez çalışmalarının hazırlandığı görülmektedir. 2021 yılında 23 ve 2022 yılında 23 lisansüstü tez çalışması hazırlanmıştır. Karaca'nın (2018) Türkiye'de eğitim yönetimi alanında yazılan lisansüstü tezlerin metodolojik incelemesi adlı çalışmasında tezlerin yıllara göre dağılımına dair bulgularıyla örtüşmektedir. Çalışılan tezlerin 2'si (toplam tezlerin %3,6'sı) doktora, 50'si ise (%96,4) yüksek lisans düzeyinde yazılmıştır. Yapılan doktora tezi sayısının yüksek lisans tezi sayısına göre düşüklüğü dikkat çekicidir. Bu sonuçlar Polat (2010) tarafından eğitim yönetimi ve denetimi anabilim dalında yapılmış lisansüstü tez çalışmalarının incelenmesi adlı çalışmasındaki bulgularla benzer niteliktedir. İncelenen tez çalışmalarının büyük çoğunluğu nicel yöntemle yapılmıştır. Var olan durumu ortaya koyan nicel (betimsel) çalışmaların yanısıra nitel (kuramsal) ve nicel verilerle de desteklenen karma çalışmaların artması alana faydalı olacaktır. Nicel yöntemin sıklıkla kullanıldığı, nitel ve karma yöntemle yapılan araştırmaların ihmal edildiği sonucu Uysal (2013) ile uyumludur. Tezlerde en çok tercih edilen veri toplama aracı, Öner (2019) çalışmasındaki bulgulara paralel olarak, anket olmuştur. Bunu sırasıyla ölçek ve form izlemiştir. Anket, ölçek ve form en çok kullanılan veri toplama araçları iken, metin, tarama listesi, bilişsel tarama ve liste en az kullanılan veri toplama araçları olmuştur. Tezlerde en sık kullanılan yöntemin nicel (betimsel) yöntem olduğu göz önüne alındığında anket, ölçek ve form araçlarının en sık kullanılan veri toplama aracı olması beklenen bir sonuçtur. Eğitim yönetimi ve teftişi alanında yapılan bu çalışma kapsamında literatüre de katkı sağlayabileceğini düşündüğümüz şu önerileri sıralayabiliriz:

*Bir ülkede eğitim kavramı gelecek için önemli bir kavramdır. Özellikle ekonomi, yönetim, planlama, denetim gibi ekonomi konuları ülke geleceği açısından oldukça önem arz etmektedir. Bu açıdan eğitim kavramı hayati önem taşımakta ve eğitim ile ilgili konulara da ağırlık verilmesi gerekmektedir. Eğitim konuları sürekli olarak gündemde tutulmalı ve bu konulara ilginin azalmaması gereklidir. Bu alandaki çalışmaların sayısının artması gerekmektedir.

*Eğitim Yönetimi alanı ile ilgili daha fazla doktora tezi yazılması gerekmektedir. Eğitim alanının kalitesinin artması açısından bu son derece önemlidir. Bu açıdan öğrencilerin doktora yönlendirilmesi gerekir.

*Lisansüstü tez çalışmalarında sıklıkla kullanılan nitel araştırma yönteminin yanı sıra, tüm herkese yönelik çalışmaların artması gerekmektedir. Bu aynı zamanda ülkenin eğitim süreçlerinde de olumlu katkılar sağlayacaktır.

*Eğitim Yönetimi ve Teftişi alanında daha fazla tez yazılması gerekir. Bu tez çalışmalarında ülkenin eğitim süreçleri ele alınabilir. Eğitim süreçlerinin verimli bir şekilde değerlendirilmesi sağlanabilir.

*Hazırlanan tez çalışmalarında kullanılan veri toplama aracı olarak kullanılan anket ve ölçek çalışmaları yeni bilgi üretme konusunda yetersiz kalmaktadır. Anket ve ölçek çalışmaları diğer çalışmalardan aynen kopyalanmaktadır. Bu anlamda veri toplama araçları çeşitlendirilmesi gerekir. Anket ve ölçek çalışmalarının yeni bilgiler üretmesi sağlanabilir.

*Akademik anlamda çalışma yapan araştırmacıların, uygulamaya yönelik çalışmalara teşvik edilmesi gerekir.

Kaynaklar

Bilgi Çağında Bilginin Yönetimi. (2005). *Bilgi Çağı Bilgi Yönetimi ve Bilgi Sistemleri* (Edt. C. C. Aktan, ve İ. Y. Vural). Çizgi Kitabevi.

Aydın, İ. (2014). *Öğretimde Denetim-Durum Saptama, Değerlendirme ve Geliştirme*. Pegem Akademi.

Bozan, M. (2012). Lisansüstü eğitimde nitelik arayışları. *Sosyal ve Beşeri Bilimler Dergisi*, 4 (2), 177-187.

Bursalıoğlu, Z. (2014). *Eğitim Yönetiminde Teori ve Uygulama*. (On İkinci Baskı). Pegem Akademi.

Can, H., Azizoglu Ö. A., ve Aydın E. M. (2011). *Organizasyon ve Yönetim*. (Sekizinci Baskı). Siyasal Kitabevi.

Cansız Aktaş, M. (2015). *Nitel veri toplama araçları. Eğitimde bilimsel araştırma yöntemleri içinde*, Pegem Akademi Yayınları.

Çepni, S. (2012). *Araştırma ve proje çalışmalarına giriş* (6. Baskı). Celepler Matbaacılık.

Demirbaş, M. (2015). *Bilimsel araştırma ve özellikleri. Eğitimde bilimsel araştırma yöntemleri içinde*, Pegem Akademi Yayınları.

Ergun, M. (1999). *Öğretmenlik Mesleğine Giriş*. Ocak Yayınları.

Ertürk, S. (2013). *Eğitimde Program Geliştirme*. Edge Akademik Yayıncılık.

Eyüboğlu İ. Z. (1989). *Türkçe Kökler Sözlüğü*. Remzi Kitabevi.

Gökalp, Z. (1973). *Terbiyenin Kültürel ve Sosyal Temelleri I*. Milli Eğitim Basımevi.

Güçlü, N. (2003). Stratejik Yönetim. *Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 23 (2), 61-85.

Hoy, W. K. and Miskel C. G. (2015). *Eğitim Yönetimi Teori, Araştırma ve Uygulama*. Nobel Yayın Dağıtım.

- Karaca, O. (2018). *Türkiye’de Eğitim Yönetimi Alanında Yazılan Lisansüstü Tezlerin Metodolojik İncelemesi* [Yüksek Lisans Tezi, Uşak Üniversitesi].
- Karaman, T. (2000). Yönetim Stratejilerindeki Gelişmeler. *Türk İdare Dergisi*, 426, 37-53.
- Kaya, Y. K. (1991). *Eğitim Yönetimi Kuram ve Türkiye’deki Uygulama*. Set Ofset Matbaacılık.
- Öner, Ö. (2019). *Türkiye’de Eğitim Denetimi Alanındaki Lisansüstü Eğitim Tezlerinin İncelenmesi (1990-2017)* . [Yüksek Lisans Tezi, Afyon Kocatepe Üniversitesi].
- Özkan, H. H. (2006). Popüler Kültür ve Eğitim. *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 14(1), 29-38.
- Polat, G. (2010). *Eğitim Yönetimi ve Denetimi Anabilim Dalında Yapılmış Lisansüstü Tez Çalışmalarının İncelenmesi* [Yüksek Lisans Tezi, Maltepe Üniversitesi].
- Sarpkaya, R. (2013). *Türk Eğitim Sistemi ve Okul Yönetimi*. Anı Yayıncılık.
- Şişman, M. (2015). *Eğitim Bilimine Giriş*. Pegem Akademi.
- Tanilli, S. (2012). *Nasıl Bir Eğitim İstiyoruz?*. Cumhuriyet Kitapları.
- Taymaz, H. (2013). *Eğitim Sisteminde Teftiş*. Pegem Akademi.
- Tezcan, M. (1997). *Eğitim Sosyolojisi*. Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Yayınları.
- Uysal, Ş. (2013). *Türkiye’de Eğitim Yönetimi Teftişi Planlaması ve Ekonomisi Alanındaki Doktora Tezlerinin İncelenmesi* [Yayınlanmamış doktora tezi]. Osmangazi Üniversitesi.
- Yıldırım, A. ve Şimşek, H. (2011). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri*. Seçkin Yayıncılık.